

Pożary w systemie

Opracowanie i wdrożenie w Polsce Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów (KSIOPL) wynika z konieczności wypełnienia wymogów jednej z rezolucji Konferencji Ministerialnego Procesu Ochrony Lasów w Europie (Strasburg 1990). Jednocześnie jest to również zalecenie Wspólnoty Europejskiej.

W latach 2006–07 na zamówienie Ministra Środowiska w Instytucie Badawczym Leśnictwa zrealizowano temat badawczy dotyczący tej problematyki (finansowany z NFOŚiGW). Kontynuacją tamtych prac było zlecenie IBL na lata 2008–10 tematu „Zapewnienie funkcjonowania Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów”.

4 marca w IBL w Sękocinie Starym odbyło się seminarium poświęcone problematyce KSIOPL. W spotkaniu tym wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i rdLP, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, parków narodowych, placówek naukowych i Głównego Urzędu Statystycznego. Prelegentem na tym seminarium był **dr Józef Piwnicki** (na zdjęciu) z Samodzielnej Pracowni Ochrony Przeciwożarowej Lasu IBL (SPOPL IBL), który przedstawił główne założenia opracowanego i wdrożonego Systemu oraz jego funkcjonowanie.

„Krajowy System Informacji o Pożarach Lasów” pozwala na zarządzanie danymi o pożarach lasu, pochodzącymi z trzech różnych źródeł (PSP, LP i parków narodowych) oraz wykonywanie raportów i zestawień zgodnie z wymogami Unii Europejskiej. Od 2008 r. umożliwia on przekaza-

zywanie wiarygodnych danych o pożarach lasu i terenów niezagospodarowanych również do GUS.

W 2009 r. do systemu wprowadzono ogółem 33 275 meldunków o pożarach, zarejestrowanych w bazach danych Lasów Państwowych (3 455) i PSP (29 729) oraz pochodzących z meldunków parków narodowych (91). Te dane aktualnie weryfikują pracownicy SPOPL IBL.

W IBL sporządzono wzór zestawień oraz zakres udostępniania danych użytkownikom zewnętrznym. Istotną cechą opracowania IBL było wprowadzenie danych geograficznych umożliwiających przeliczanie na standard map numerycznych, dzięki czemu łatwo jest określić współrzędne oraz szybko zlokalizować pożary. Po specjalnych uzgodnieniach i dostosowaniu programu dane z systemu są powszechnie dostępne na stronie internetowej <https://bazapozarow.ibles.pl>.

W trakcie dyskusji zastępca dyrektora IBL ds. naukowych dr Ryszard Szczygieł podkreślił, że pod koniec lutego Departament Leśnictwa MŚ opiniował projekt konkluzji unijnych, dotyczących systemu przeciwpożarowego lasu, który wymaga od państw członkowskich zintensyfikowania prac, zwłaszcza w zakresie pożarów występujących na terenach leśnych.

Od 1 stycznia prezydencję w Unii Europejskiej objęła Hiszpania, która ma poważne problemy z pożarami i kładzie duży nacisk na te zagadnienia. W europejskim systemie zdecydowanie jednak dominują dane o pożarach na terenach rolniczych i niezagospodarowanych niż na leśnych.

Przedstawiciele Lasów Państwowych wypowiedzieli się krytycznie o braku spójności danych i konieczności bieżącej weryfikacji zarówno liczby, jak i powierzchni objętej pożarem. Podawano przykłady takich błędnych zapisów, gdy ze względu np. na dogaszanie pożaru był on kilkukrotnie odnotowywany w systemie przez strażaków. Leśnicy podkreślają pilną potrzebę ujednoczenia formy przekazywania danych.

Uczestnicy seminarium zwracali uwagę, że w obecnej formie systemu zdarza się wiele błędów w zakresie określenia

Fot. A. Sawicki (2)

współrzędnych geograficznych lokalizacji pożaru, nierzadko wynikających z zamienionych wzajemnie długości i szerokości geograficznej. Tego typu błędy skutkują zafałszowaniem danych przedstawionych w raportach – pożary lokalizowane są poza granicami danej gminy, nadleśnictwa czy parku narodowego, a nawet poza granicami naszego kraju.

W odpowiedzi na te uwagi doradca komendanta głównego PSP Ireneusz Królik stwierdził, że weryfikacja danych o pożarach za 2009 r. w bazie straży już się zakończyła i została przekazana do Systemu. Jednocześnie zwrócił uwagę, że meldunki pochodzące z jednostek PSP lub OSP opierają się w dużej mierze na danych pochodzących od leśników w terenie. Podkreślił konieczność weryfikacji i spójności tych danych, aby System był wiarygodny i jednoznaczny.

Dr Ryszard Szczygieł podsumował seminarium wnioskiem, że istnieje pilna konieczność zorganizowania spotkania wszystkich zainteresowanych stron tworzących KSIOPL celem uzgodnienia szczegółów, tak by informacje przekazywane do Systemu były spójne, co zagwarantuje pełną skuteczność wykorzystania danych bazy. ■

Artur Sawicki

Instytut Badawczy Leśnictwa

Krajowy system informacji o pożarach lasów rejestruje wszystkie pożary lasu zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej oraz przekazuje całoroczne dane do Centralnej Bazy Unii Europejskiej.

Przekazuje w sezonie pożarowym kompletne informacje o pożarach lasu do unijnej bazy danych, wykonuje zestawienia tabelaryczne o pożarach zaistniałych w Lasach Państwowych oraz w lasach innej formy własności. Wszelkie informacje o systemie odnaleźć można pod adresem effis.jrc.ec.europa.eu.